

My, níže podepsaní, souhlasíme s textem uvedené petice z 20. října 2008.

jméno a příjmení	podpis
ulice a město	☐ info*
jméno a příjmení	podpis
ulice a město	☐ info*
jméno a příjmení	podpis
ulice a město	☐ info*
jméno a příjmení	podpis
ulice a město	☐ info*

*) Zaškrtnutím políčka vyjadřuji zájem o zasílání informací o průběhu kampaně.

KONTAKT NA ODESÍLATELE:

jméno .....

adresa .....

telefon .....

e-mail .....

podpis .....

chci dostávat aktuální zprávy Arniky e-mailem

Podpisem vyjadřuji dobrovolný souhlas se zpracováním mých osobních údajů sdružením Arnika (Chlumova 17, Praha 3, IČ: 265 432 81) po dobu neurčitou. Údaje budou použity pouze pro vnitřní potřebu Arniky za účelem mého dalšího informování. Mám právo přístupu ke svým údajům, právo na opravu či vymazání a další práva stanovená zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

Je územní plán závazný?

Územní plán je zásadním podkladem pro umísťování staveb a schvalování různých činností, zejména pro vydávání územních rozhodnutí. Žádnou stavbu není možné povolit, pokud je v rozporu s územním plánem. Je-li například nějaký pozemek vymezen jako území pro školská zařízení, nesmí na něm vyrůst třeba bytový komplex.

Kde je dostupný?

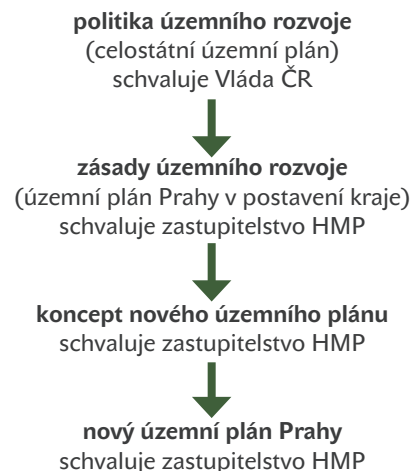
Platný územní plán i návrh nového jsou dostupné na Odboru územního plánu magistrátu, případně v Informačním centru rozvoje hlavního města Prahy (Jungmannova 29, Praha 1, tel. 236 002 954, e-mail: uppraha@urm.mepnet.cz). Dokumenty mají k dispozici také jednotlivé městské části (zpravidla na stavebním úřadě a dále na odboru územního rozvoje). Dokumenty je možné najít také na internetu:

Platný územní plán:

<http://magistrat.praha-mesto.cz/Uzemni-planovani-a-rozvoj>

Návrh nového územního plánu: <http://uppraha.cz/>

Vztah mezi různými typy územních plánů

Všechny typy územních plánů musejí být v souladu. To znamená, že stavby a opatření vymezená např. v politice územního rozvoje musejí být promítnuty do zásad územního rozvoje i do územního plánu. Vyšší typ územního plánu je závazný pro všechny typy nižší.

*„Nejde jen o kácení stromů, ale o zásahy do městské zeleně vůbec. Každý zá-
krok by měl být předem konzultován s veřejností. Dnes je role veřejnosti podce-
ňována, jednotlivé zásahy nikdo nevysvětluje, a to je špatně. Také v územním
plánu je třeba pamatovat na proporce mezi zastavěnými plochami a zelení.
Pokud už se nějaká zeleň likviduje, tak by se měla adekvátně nahradit. Celková
plocha zeleně by se neměla zmenšovat.“*

RNDr. Václav Větvíčka, dlouholetý ředitel pražské botanické zahrady

Občan a územní plán

Jak se může připravit územní plán a projednávání jeho změn účastnit občan? Pro větší přehlednost uvádíme všechny možnosti:

1) Vyjádření ke změnám územního plánu

Nyní je rozpracováno několik vln změn územního plánu. V určitých fázích musí magistrát podklad zveřejnit a vyhlásit 30denní lhůtu na podání připomínek.

2) Vyjádření k novému územnímu plánu

Na podzim 2009 bude zveřejněn koncept nového územního plánu. Občané pak budou mít 30 dní na podání připomínek a námitek.

„Můžeme hovořit o časované bombě. V důsledku znečištění ovzduší budeme za pár desítek let svědky zdravotních problémů velké části populace. Dnešní novorozenci mohou mít ve středním věku například zvýšený výskyt nemocí kardiovaskulárního systému, zvýšenou nemocnost dýchacích cest, u dětí se projeví narušením imunity. Funkce zeleně pro zdravotní stav populace a kvalitu prostředí je v městských aglomeracích velmi významná.“

Doc. MUDr. Radim Šrám, CSc., Ústav experimentální medicíny AV ČR

Jak se vyjádřit?

Nový stavební zákon rozděluje vyjádření veřejnosti na „připomínky“ a „námitky“. Připomínky může podat kdokoliv, nemají ale příliš velkou váhu. V připomínkách je potřebné co nejkonkrétněji uvést, jakých pozemků se připomínka týká a co člověk navrhuje.

Námítky mohou podat vlastníci dotčených nemovitostí, městské části nebo „zástupce veřejnosti“. Zástupce může zmocnit nejméně 200 lidí, kteří uplatňují „věcně shodnou připomínku“. Magistrát je povinen námítky, na rozdíl od připomínek, jednotlivě vypořádat.

V námítkách i připomínkách je dobré se soustředit na konkrétní území, kde žijete, pracujete, nebo které dobře znáte. Mnohem větší hodnotu mají propracované připomínky týkající se malé oblasti, než obecné texty.

Sdružení Arnika se zabývá ochranou mokřadů a vodních toků, omezením znečištění životního prostředí toxickými látkami a podporou účasti veřejnosti v rozhodování o životním prostředí. Arnika je celostátní organizací s řadou místních poboček. Věříme, že přírodní bohatství není pouze darem, ale také závazkem uchovat jej do budoucna. Svoji činnost opíráme o tři pilíře – zapojení veřejnosti, odborné argumenty a komunikaci s médii.

Centrum pro podporu občanů vzniklo v roce 1996. Od té doby poskytuje občanským sdružením, obcím i jednotlivcům poradenství, které přesahuje klasické právní rady. Máme sice kvalitní zákony, problémem je ale jejich

dozrívání. Zásadní rozhodnutí, která ovlivňují budoucnost Prahy, mnohdy vznikají za zdmi úřadů. Prosazujeme právo občanů na informace a jejich účast na rozhodování.

Kampaň Praha – město pro život se zaměřuje na územní plán. Sledujeme jeho přípravu i změny a pomáháme jednotlivcům a občanským sdružením podávat připomínky. Prosazujeme zachování a rozšiřování zeleně v Praze, usilujeme o regulaci výškové zástavby, nebo o šetrnou a promyšlenou transformaci brownfields. Naším cílem je zvyšování kvality života v Praze a jeho rozvoj v souladu se zásadami udržitelnosti.

Arnika – Centrum pro podporu občanů
Chlumova 17
130 00 Praha 3

telefon + fax: 222 781 471
e-mail: cepo@arnika.org
www.obcan.arnika.org

Potřebujete podrobnější informace nebo naši přímou pomoc? Navštivte
www.mestaprozivot.arnika.org

Kampaň „Praha – město pro život“ podpořil grant Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci Finančního mechanismu EHP a Norského finančního mechanismu prostřednictvím NROS, MŽP ČR, Nadace VIA pro místní iniciativy z prostředků Trust for Civil Society in CEE a Open Society Fund Praha v rámci grantové výzvy „Zapojení občanské společnosti do zlepšování politické kultury v ČR“ z programu „Posilování role práva“. Dárci neodpovídají za obsah letáku.

Fotografie © Jan Losenický.

Znáte územní plán Prahy?

Až přijedou jeřáby a bagry, bude už pozdě...

Arnika
Chlumova 17
Praha 3
130 00

Odpovědní záslůka
– poštovné hradí
adresát.

Jaká bude Praha?

Na první pohled je Praha městem zeleným, krásným a oblíbeným. Přispívá k tomu fakt, že historické centrum je od roku 1992 zařazeno na prestižní seznam památek UNESCO. Prosperitu Prahy z velké části utváří turistický ruch. Ve městě už prakticky neexistuje těžký průmysl, dřívější výrobní čtvrti se přeměňují v nové rezidenční a kancelářské komplexy.

Na druhé straně Praha po průmyslovém Ostravsku trpí ovzduším nejhůře znečištěným jemným polétavým prachem, přízemním ozónem a dalšími škodlivinami z automobilové dopravy. Také stav veřejných prostranství neodpovídá významu města – příkladem může být Malostranské náměstí v srdci Prahy, sloužící jako parkoviště.

Praha se v mezinárodním žebříčku kvality života pravidelně umísťuje kolem 70. příčky z celkem 215 měst. Začíná se tradovat rčení, že Praha je sice nejkrásnějším městem světa, ale žít se v něm nedá. Obraz města zhoršuje také vysoká míra korupce (podle Amnesty International se Česká republika nachází na 41. místě ze 179 hodnocených zemí).

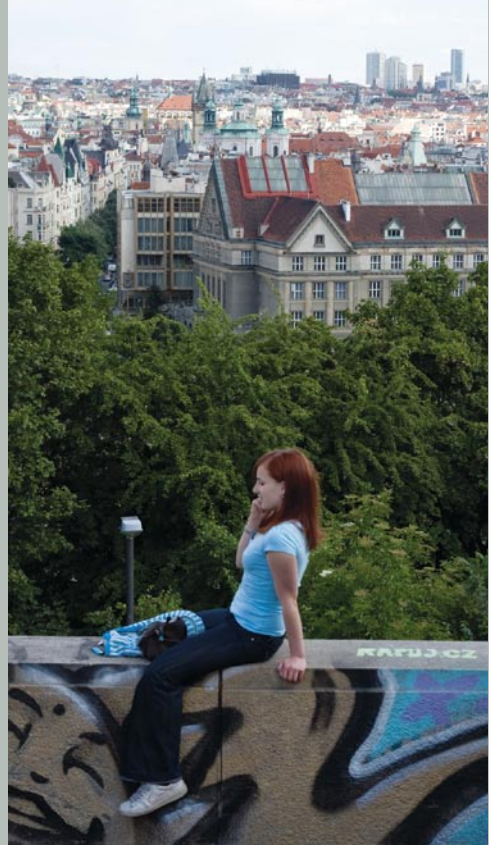
Hlavním nástrojem pro utváření podoby Prahy je územní plán. Má podobu barevné mapy města, v níž jednotlivé barvy určují funkce pozemků. Územní plán tedy stanoví, kde mohou vyrůst obytné domy, kde obchodní centra, kudy povedou hlavní silniční tahy nebo kde musí být zachována zeleň. Má také textovou část, která rozvoj města popisuje přesněji.

Územní plán je veřejně přístupným dokumentem. Podněty k jeho přípravě a změnám dávají jednotlivé městské části, dokument zpracovává Útvar rozvoje města, který je odbornou organizací magistrátu. O výsledné podobě hlasuje pražské zastupitelstvo. Připomínky mohou podávat také obyvatelé a podílet se tak na formulaci vize budoucnosti Prahy.

Ovlivněte výslednou podobu územního plánu svým názorem také vy!

Město pro život?

Současný územní plán platí od roku 2000. Ve své původní podobě ovšem fakticky nikdy neplatil a nepůsobil k regulaci výstavby. Výmluvně je číslo 17 tisíc – právě tolik bylo do dnešní doby projednáno jeho změn. Přitom skoro vždy se jednalo o změny na přání developerů a bez diskuse s občany. Dlouhodobě tak dochází k přeměně zeleně na stavební pozemky, k zástavbě okrajů lesů, výstav-

bě uprostřed polí a k celkovému úbytku nezastavěných a rekreačních ploch a k neúnosnému zahušťování zástavby.

Do roku 2011 chce Praha schválit nový územní plán, který předurčí rozvoj metropole na příštích nejméně deset, ale spíše dvacet let. Právě nyní tedy přichází okamžik, kdy obyvatelé mohou a mají přispět k formulaci společné vize dalšího rozvoje města.

Paralelně s přípravou nového územního plánu dnes probíhají také dvě vlny tzv. celoměstsky významných změn současného plánu, změna Z 1000 a změny vlny 07. Všechny tyto procesy se částečně překrývají nejen časově, ale i obsahově.

Největší staveniště Evropy?

Pokud by došlo k naplnění představ developerů a dosud zveřejněných podkladů magistrátu, stane se Praha v příštích deseti letech největším stavenišťem Evropy. Pouze první vlna celoměstsky významných změn územního plánu má určit k zástavbě 12 hektarů pozemků, což je plocha je velká jako 186 Strahovských stadionů, tedy 2,35% rozlohy celé Prahy.

Mizení zeleně?

Podíváme-li se na návrh první vlny celoměstsky významných změn územního plánu, 20 z nich představuje zástavbu zeleně, dalších 13 předpokládá zábor polí. Změny by vedly k záboru 800 hektarů zelených ploch a zemědělské půdy. Nový územní plán navrhuje sledovat jako zeleň pouze pozemky větší než půl hektaru – menší parčíky tak jsou ohroženy.

▲ **Jedním z příkladů ohrožených lokalit je Trojmezí. Obrovskou plochu o velikosti 250 hektarů mezi Prahou 10, 11 a 15 tvoří sady, louky, pole, les i meandry Botiče. Významné přírodní a rekreační zázemí pro desetitisíce obyvatel okolních sídlišť by mělo být podle některých plánů zcela zastavěno rodinnými domy.**

Město mrakodrapů?

Na mnoha místech Prahy hrozí výstavba mrakodrapů. Nový územní plán by měl jejich umístění regulovat, zatím však není jasné, nakolik účinně. Jejich stavba je totiž komerčně velmi výhodná. Nedostatečná regulace v územním plánu může během jedné nebo dvou dekád zcela změnit tvář Prahy tak, jak ji známe dnes.

Nové čtvrti?

Na různých místech Prahy se předpokládá založení nových čtvrtí „na zelené louce“, a to přesto, že počet obyvatel hlavního města se nemá nijak dramaticky zvyšovat. Největšími projekty jsou Západní a Východní město, každé pro několik desítek tisíc obyvatel. Je otázkou, k čemu mají tyto projekty přesně sloužit.

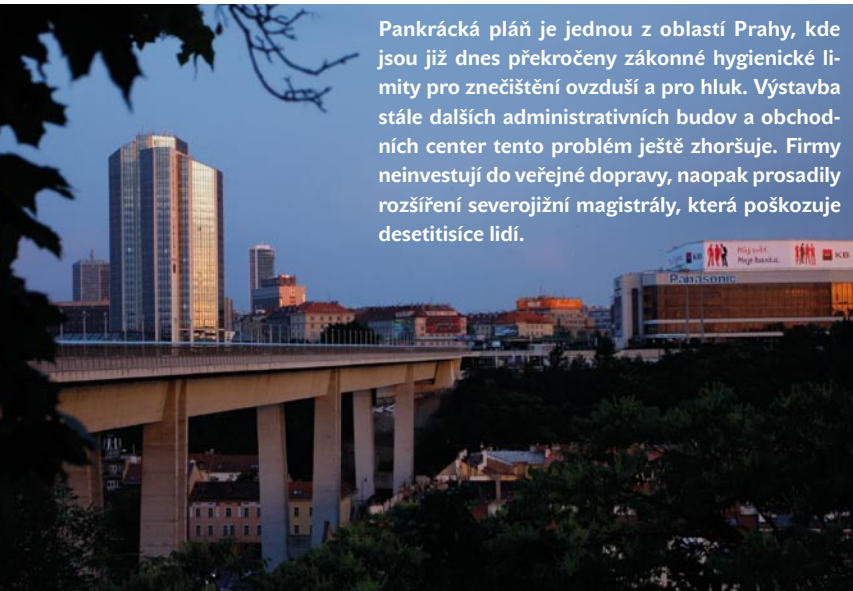
▲ **Soukromý investor předpokládá výstavbu čtvrti Nové Roztyly o velikosti téměř 40 hektarů, která má obsahovat zejména kancelářské budovy. Výstavba by poškodila okraj Mičelského lesa a vedla k vykácení dnešních alejí a sadu. Místním obyvatelům by budovy zřejmě nic nepřinesly, naopak jejich obsluha znásobí dopravní intenzity v oblasti.**

Jedním z míst, kde investoři chtějí do roku 2015 vystavět až 150 metrů vysoké budovy, jsou Holešovice. Tak vysoké věže by byly viditelné ze všech míst Prahy a narušily by její historické panorama. Už kvůli plánu na stavbu mrakodrapů na Pankráci Praze hrozí, že bude zařazena na seznam památek UNESCO v ohrožení.

Dopravní zátěž?

Problémem často nemusí být samotná výstavba, ale zejména její rozsah a podoba. Každá stavba vyžaduje také infrastrukturu: energie, vodu, odvoz odpadů a dopravní obsluhu. Investoři v Praze nejsou nikým nuceni k rozvíjení veřejné, cyklistické a pěší dopravy, proto každá nová stavba zvyšuje dopravní zátěž a přivádí do ulic další tisíce automobilů.

Pankrácká pláň je jednou z oblastí Prahy, kde jsou již dnes překročeny zákonné hygienické limity pro znečištění ovzduší a pro hluk. Výstavba stále dalších administrativních budov a obchodních center tento problém ještě zhoršuje. Firmy neinvestují do veřejné dopravy, naopak prosadily rozšíření severojižní magistrály, která poškozují desetitisíce lidí.

Stavět kanceláře nestačí

Investoři očekávají maximalizaci zisku, a proto prosazují především drahé byty, kancelářské budovy a komerční centra. Živé město ale potřebuje také sportovní a zdravotnická zařízení, náměstí, parky, kulturu, nové školy či knihovny. Příklad Budějovické ukazuje mrtvé město, kde úřady dopustily výstavbu kanceláří bez jakéhokoliv dalšího zázemí.

Dálniční tunel Blanka je nejdražší veřejnou stavbou ve městě. Přejde na nejméně 25 miliard korun. Podle rady dopravních odborníků přivede do centra, ale zejména do území Prahy 6 a 7 další desetitisíce aut. Tunel polyká velkou část rozpočtu města a blokuje tím rozvoj veřejné dopravy nebo jiná opatření ke zlepšení životního prostředí.

Praha – město pro život

petice za záchranu stromů a zelených ploch

Adresáti: Ministru a ministerstvu životního prostředí, primátoru Prahy, hlavnímu městu Prahy, magistrátu a zastupitelům, starostům a zastupitelstvům městských částí, České inspekci životního prostředí

Magickou krásu stověžaté matky měst nepůsobí jen historické památky. Charakter Prahy utváří stejnou měrou i vltavské údolí, zelený svah Petřína, Stromovka, parky a stromořadí. Bez zeleně by Praha byla zcela jiným městem.

Kvůli enormnímu provozu aut dýcháme v Praze stejně špinavý vzduch, jaké má průmyslové Ostravsko. Stovky tisíc lidí kvůli tomu trpí zdravotními problémy, ohroženy jsou zejména děti. Zeleň dokáže znečištění ovzduší zčásti kompenzovat. Mimo vytváření kyslíku, zachycování prachu a mikroorganismů stromy navíc zmírňují letní žár v ulicích a pohlcují hluk.

S obavami sledujeme úbytek zeleně, k němuž dochází. Mnohde se kácení zdravé stromy a zelené plochy ustupují výstavbě. Parků na rozdíl od parkovišť nepřibývá, výsadba stromů v hustě zastavěných oblastech města chybí. Zahušťování zástavby a nárůst dopravy může ještě zhoršit nový územní plán.

Chceme, aby Praha byla zdravým a zeleným městem. Žádáme proto představitel hlavního města, městských částí i zodpovědných úřadů, aby:

- 1) **Zachovali v novém územním plánu prostor pro zeleň a zelené plochy.** Všechny pozemky města nelze rozprodat a zastavět budovami.
- 2) **Zabezpečili informování občanů** o plánovaném kácení na internetu a přímo v daném v místě. Občané mají právo vědět o zásazích do životního prostředí.
- 3) **Zpracovali inventarizaci zeleně**, která se provedla naposledy v roce 1995. Bude jasno v tom, co se stalo se zelení za posledních deset let.
- 4) **Neschvalovali plošné mýcení.** S kácením lze souhlasit pouze u nemocných stromů. Vždy by měl být zpracován nezávislý posudek a vyčíslena ekologická újma.
- 5) **Nařizovali důsledně náhradní výsadbu** za vykácené dřeviny, i péči o nové stromy a keře. Výsadba musí kompenzovat újmu na životním prostředí obyvatel dané lokality.

Tato petice vznikla v Praze na Den stromů, 20. října 2008

Petiční výbor:

MUDr. Radim Šrám, DrSc., předseda komise pro životní prostředí Akademie věd ČR
RNDr. Václav Větvicka, dlouholetý ředitel pražské Botanické zahrady PFF UK
Petr Vacek, herec pražského divadla Ypsilon
Martin Skalský, sdružení Arnika, bytem v Praze 6, Vilimovská 611/29, oprávněný jednat jménem petičního výboru